

Zaaknr. 905979
Kenmerk 906003

EERSTE BEGROTINGSWIJZIGING 2025

Programmadirecteur: R. Wolbrink

Portefeuillehouder: K. van den Berg

Ambtenaar aanwezig bij Programmadirectie, Managementteam of Programma-overleg: Ja

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over het vaststellen van de cijfers van Bestuursrapportage 1-2025 als de gewijzigde Begroting 2025

Samenvatting: De eerste bestuursrapportage over 2025 bevat een aantal onontkoombaarheden en beleidskeuzes met financiële impact. Het laten vaststellen van de cijfers van de bestuursrapportage als begrotingswijziging doet recht aan het budgetrecht van het algemeen bestuur. Tevens wordt de rechtmatigheid van de uitvoering en de financiële rechtmatigheid geborgd conform de nieuwe verslaggevingsregels.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. Het vaststellen van de cijfers van Bestuursrapportage 2025-1 als de gewijzigde Begroting 2025 en hiermee het autoriseren van de volgende bedragen:
 - a. De bruto lasten en baten per programma;
 - b. De raming van de dekkingsmiddelen, waaronder de belastingopbrengsten per wettelijke taak.Zoals opgenomen in bijlage 1 “Gewijzigde Begroting 2025”
2. Het (aanvullend) autoriseren van de investeringsbedragen zoals opgenomen in bijlage 2 “Te autoriseren investeringen”

AGENDEREN VOOR:

• Management team	7 mei 2025
• Dagelijks bestuur	13 mei 2025
• Commissie Financiën, bedrijfsvoering en digitalisering	28 mei 2025
• Algemeen bestuur	25 juni 2025
• Check financiële en juridische paragraaf	30 april 2025

Bijlage(n) bij het besluit

1. Gewijzigde Begroting 2025	Bijlage 1
2. Te autoriseren investeringen	Bijlage 2
3. Te autoriseren investeringen met bedragen (vertrouwelijk)	906302

AANLEIDING/CONTEXT

Vanaf 2025 gelden er nieuwe verslaggevingsregels voor waterschappen. Om te voldoen aan de nieuwe wettelijke verplichtingen zijn de financiële verordening en de controleverordening geactualiseerd. Bestuursrapportage 1-2025 is opgesteld conform de nieuwe verslaggevingsregels en bevat een aantal onontkooombaarheden en beleidskeuzes met financiële impact.

BEOOGD EFFECT

Het door het algemeen bestuur laten vaststellen van de cijfers van Bestuursrapportage 1-2025 als de gewijzigde Begroting 2025 doet recht aan het budgetrecht van het algemeen bestuur. Tevens wordt de rechtmatigheid van de uitvoering en de financiële rechtmatigheid geborgd conform de nieuwe verslaggevingsregels.

ARGUMENTEN

1. Om de programmadoelen te realiseren worden een aantal beleidswijzigingen voorgesteld

De bestuursrapportage bevat de volgende beleidswijzigingen:

- In 2025 zijn een aantal inpasbare maatregelen opgenomen vooruitlopend op de KRW-impuls Brabant. Het gaat om kleine procesoptimalisaties op de RWZI's om meer stikstof en fosfaat te verwijderen daar waar het effluent op KRW-lichamen wordt geloosd, het uitvoeren van extra metingen en extra inzet van capaciteit bij het proces VTH om hotspots en bronnen van probleemstoffen op te sporen.
- Ter dekking van de gepaste KRW-maatregelen zijn de uitgaven met betrekking tot de stimuleringsregelingen Klimaatbestendige ruimtelijke ontwikkeling en Klimaatadaptatie naar beneden bijgesteld. Er is meer tijd nodig om een stimuleringsregeling van de grond te krijgen waar derden gebruik kunnen maken op een manier die transparant, bestuurlijk gedragen is en tevens de rechtmatigheid borgt.
- Daarnaast worden er enkele extra activiteiten opgepakt, zoals de waardering van het cultureel erfgoed van het waterschap wat moet leiden tot erfgoedbeleid, de afkoop van schadevergoedingen met betrekking tot 'Vee op de kering' en het plaatsen van zonnepanelen op het bedrijfsgebouw RWZI Bath.

2. Door de cijfers van de bestuursrapportage vast te laten stellen worden er extra financiële middelen ter beschikking gesteld voor een aantal ontwikkelingen met financiële impact

Het waterschap heeft in 2025 te maken met de volgende ontwikkelingen, waardoor de kosten voor de processen naar verwachting € 1,7 miljoen hoger zullen uitvallen:

- De cao Werken voor waterschappen 2025-2026 laat voor 2025 een loonkostenontwikkeling zien die 0,8% hoger ligt dan de stijging die in de Begroting 2025 is opgenomen (+€ 0,5 miljoen)
- De prijzen uit de aanbesteding voor het maaionderhoud liggen aanzienlijk hoger (+€ 0,5 miljoen) dan vooraf geraamd, vanwege hogere loon-, brandstof- en energiekosten, de eisen die gesteld worden aan verduurzaming van materieel en vanwege de gedragscode (inzet op meer ecologisch en zorgvuldig onderhoud).
- De kosten voor elektriciteit zijn hoger vanwege de gestegen netbeheerkosten (+€ 0,25 miljoen)
- De vervanging van het wagenpark verloopt langzamer dan gepland, hierdoor blijven voertuigen langer in gebruik, wat leidt tot oplopende onderhoudskosten (+€ 185.000).
- Het oppakken van extra activiteiten leidt tot hogere uitgaven, zoals de waardering van het cultureel erfgoed van het waterschap wat moet leiden tot erfgoedbeleid (+€ 100.000), het afkopen van

schadevergoedingen met betrekking tot 'Vee op de kering' (+120.000) en het plaatsen van zonnepanelen op het bedrijfsgebouw RWZI Bath (+€ 70.000).

- Om de bezettingsprobleem binnen de operationele processen in de Waterketen (Bedienen en Onderhouden) op te lossen is er een voorstel voor uitbreiding van de formatie opgesteld. Momenteel kan de bijdrage vanuit Bedienen en Onderhouden aan de projecten van de Waterketen niet altijd gegarandeerd worden, is de druk op de wachtdiensten (te) groot en is de kennis en kunde van de operationele werking van de zuiveringstechnische werken (te) kwetsbaar. Door de uitbreiding van de formatie kunnen er meer onderhoudswerkzaamheden in eigen beheer uitgevoerd worden (netto effect 2025: +€ 125.000)
- Verder zijn er nog diverse voor- en nadelen die per saldo het resterende verschil geven. Zo zijn er voordelen op de kosten van ICT en chemicaliën en is er bij een aantal processen inleen nodig om doorgang van werkzaamheden te kunnen garanderen bij openstaande vacatures of vanwege zieke medewerkers.

3. *Per saldo laat de Bestuursrapportage 1-2025 een verwacht voordelig financieel resultaat zien van € 1,54 miljoen ten opzichte van de vastgestelde begroting*

Tegenover de hogere kosten voor de processen staan de volgende financiële meevallers:

- Lagere kapitaallasten (ruim € 1 miljoen): De rentekosten zijn ongeveer € 700.00 lager doordat er eind 2024 een langlopende lening is afgesloten tegen een lagere rente en een lager bedrag dan in de begroting is opgenomen. Verder ontstaat er een voordeel op de afschrijvingskosten van ruim € 300.000 doordat de planning van een aantal projecten is aangepast.
- Hogere belastingopbrengsten (€ 2,24 miljoen): De verwachte opbrengst watersysteembeheer gebouwd is € 1,66 miljoen voordelig, met name doordat de WOZ-waarden sterker zijn gestegen dan verwacht. De opbrengst zuiveringsheffing bedrijven is bijna € 0,6 miljoen voordelig door een hogere inschatting van de eenheden bij de meetbedrijven.

4. *Door de cijfers van de Bestuursrapportage 1-2025 vast te laten stellen als de gewijzigde Begroting 2025 wordt de begrotingsrechtmatigheid geborgd*

De cijfers van Bestuursrapportage 1-2025 die door middel van dit besluit expliciet worden geautoriseerd zijn opgenomen in bijlage 1 "Gewijzigde Begroting 2025" bij deze adviesnota. Het laten vaststellen van deze cijfers als begrotingswijziging doet recht aan het budgetrecht van het algemeen bestuur. Tevens wordt de rechtmatigheid van de uitvoering en de financiële rechtmatigheid geborgd conform de nieuwe verslaggevingsregels.

5. *Het (aanvullend) autoriseren van de investeringsbedragen zoals opgenomen in bijlage 2 is in lijn met de financiële verordening, het bijbehorende mandaatbesluit en programmasturing*

Het tussentijds autoriseren van investeringskredieten geeft de organisatie meer flexibiliteit bij het realiseren van de programmadoelen. In artikel 10, lid 9 van de verordening is het volgende opgenomen: "Het dagelijks bestuur kan bij de tussentijdse rapportages, aanvullend aan de begroting, een overzicht opnemen van investeringen waarvan wordt verwacht dat de aanvraag voor het verstrekken van investeringskrediet in het begrotingsjaar wordt gedaan."

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van investeringen waarvan de kredietaanvraag in het begrotingsjaar is gepland. Het algemeen bestuur wordt gevraagd het dagelijks bestuur te autoriseren voor het verstrekken van investeringskrediet voor alle projecten die zijn opgenomen in het overzicht.

Een wijziging op het voorstel conform bijlage 2 kan door middel van een amendement worden ingediend.

In bijlage 2 is één project opgenomen waarvoor het AB wordt gevraagd het investeringsbedrag *aanvullend* te autoriseren. Het AB heeft het DB gemandateerd om tot 120% van het geautoriseerde bedrag aan investeringskrediet te verstrekken. Volgens de nieuwe wetgeving is verstrekking van uitvoeringkrediet >100% en <120% conform het verleende mandaat toch onrechtmatig, maar wordt de onrechtmatigheid wel als ‘acceptabel’ gezien. Bij het opstellen van de verordening is ervoor gekozen om overschrijdingen binnen het verleende mandaat achteraf aanvullend door het AB te laten autoriseren. Hiermee wordt de ‘acceptabele onrechtmatigheid’ rechtmatig gemaakt.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

De belangrijkste risico's voor de bedrijfsvoering en het realiseren van de doelen worden toegelicht in de bestuursrapportage.

FINANCIËLE DEKKING

Het verwachte bedrijfsresultaat van de gewijzigde Begroting 2025 is € 1,54 miljoen voordelig ten opzichte van de oorspronkelijke Begroting 2025.

UITVOERING

De in Burap 1-2025 opgenomen programmaplannen en investeringen worden in 2025 uitgevoerd. De gewijzigde Begroting 2025 vormt het geautoriseerd financieel kader waarbinnen de uitvoering moet plaatsvinden.

COMMUNICATIE

- De gewijzigde Begroting 2025 moet, zodra deze verstrekt is aan het algemeen bestuur, ten minste twee weken ter inzage worden gelegd voor belanghebbenden. Van de terinzagelegging en verkrijgbaarstelling wordt openbaar kennis gegeven.
- Na vaststelling van de begroting wordt deze verstrekt aan de Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant.

RELATIE MET BELEIDSVELDEN

Winnend Samenwerken in Brabant

Kostenbesparingen in het kader van Winnend Samenwerken zijn verwerkt in de begrotings- en prognosecijfers.

Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

In 2025 worden bij het behalen van de doelstellingen en het realiseren van producten en diensten diverse MVO-doelen nagestreefd en gerealiseerd.

Bijlage 1: Gewijzigde Begroting 2025

Met het vaststellen van de cijfers van de Bestuursrapportage 1-2025 als de gewijzigde Begroting worden de volgende bruto lasten en baten per programma, alsmede de raming van de dekkingsmiddelen, waaronder de belastingopbrengsten per wettelijke taak, geautoriseerd:

Bruto lasten en baten per programma	Gewijzigde Begroting 2025	Oorspronkelijke Begroting 2025	Vershil
Watersystemen:			
- Bruto lasten	74.323	73.805	518
- Overige opbrengsten	3.688	3.512	176
Waterveiligheid & Vaarwegen:			
- Bruto lasten	37.284	37.448	-164
- Overige opbrengsten	2.195	2.147	48
Waterketen:			
- Bruto lasten	99.316	99.000	316
- Overige opbrengsten	2.407	2.267	140
Totale netto lasten programma's	202.633	202.327	+306

Tabel 1: Bruto lasten en baten per programma x € 1.000,-

Dekkingsmiddelen	Gewijzigde Begroting 2025	Oorspronkelijke Begroting 2025	Vershil
Belastingopbrengsten:			
- Watersysteemheffing	97.139	95.479	1.660
- Zuiveringsheffing	94.014	93.434	580
- Verontreinigingsheffing	392	392	0
Bijdrage Provincie vaarwegenbeheer	2.554	2.584	-30
Dividenden	2.122	2.400	-278
Overige algemene opbrengsten	250	500	-250
Totaal dekkingsmiddelen	196.471	194.789	+1.682

Tabel 2: Raming dekkingsmiddelen, waaronder de belastingopbrengsten per wettelijke taak x € 1.000,-

De post onvoorzien is zoals gebruikelijk naar beneden bijgesteld naar rato van het aantal maanden dat is verstreken:

Onvoorzien	Gewijzigde Begroting 2025	Oorspronkelijke Begroting 2025	Vershil
Onvoorzien	335	500	-165

Tabel 3: Post onvoorzien x € 1.000,-

Bovenstaande bedragen leiden tot het volgende bedrijfsresultaat per wettelijke taak:

Bedrijfsresultaat	Gewijzigde Begroting 2025	Oorspronkelijke Begroting 2025	Vershil
Resultaat taak Watersystemen	4.621	5.939	-1.318
Resultaat taak Zuiveringsbeheer	1.877	2.100	-223
Negatief bedrijfsresultaat	6.497	8.039	-1.541

Tabel 4: Bedrijfsresultaat x € 1.000,-

Het negatieve bedrijfsresultaat van de oorspronkelijke Begroting 2025 was ruim € 8 miljoen negatief. Dit negatieve resultaat wordt gedekt door de inzet van tariefegalisatiereserves. Deze reserves worden binnen de meerjarenraming afgebouwd naar nul om een gelijkmatige tariefontwikkeling en een sluitende begroting tot stand te brengen. Het bedrijfsresultaat van de gewijzigde Begroting 2025 is € 1,54 miljoen positief (minder negatief) ten opzichte van het bedrijfsresultaat van de oorspronkelijke Begroting 2025.

De belastingtarieven zoals die zijn opgenomen in de oorspronkelijke Begroting 2025 worden niet aangepast. De belastingverordeningen die zijn vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 18 december 2025 blijven daarmee de basis voor het opleggen van belastingaanslagen in 2025.

Bijlage 2: Te autoriseren investeringen

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van investeringen - aanvullend op het overzicht in de Begroting 2025 - waarvan wordt verwacht dat de aanvraag voor het verstrekken van investeringskrediet in 2025 wordt gedaan. Het algemeen bestuur wordt gevraagd het dagelijks bestuur te autoriseren voor het verstrekken van investeringskrediet voor de projecten zoals opgenomen in het overzicht.

In artikel 10, lid 9 van de financiële verordening is het volgende opgenomen: “Het dagelijks bestuur kan bij de tussentijdse rapportages, aanvullend aan artikel 6, lid 5, een overzicht opnemen van investeringen waarvan wordt verwacht dat de aanvraag voor het verstrekken van investeringskrediet in het begrotingsjaar wordt gedaan.”

AB	DB	Project	Projectnaam	Toelichting
Waterketen		Thema: Transport en zuiveren afvalwater		Het programma waterketen is verantwoordelijk voor het transporten en zuiveren van afvalwater. Dit is een wettelijke en maatschappelijke taak. We blijven voldoen aan eisen en afspraken die de wetgever, partners en wijzelf verlangen.
	x	800801	Vervangen persleiding Dinteloord	Doordat de persleiding sterk is verouderd met een toename aan (kostbare) storingen voldoet deze leiding niet meer aan de gewenste bedrijfszekerheid. De persleiding Dinteloord wordt vervangen waardoor de bedrijfszekerheid van de persleiding wordt gewaarborgd. Een deel van de persleiding is in 2024 al vervangen i.v.m. de plaatsing van windmolens.
	x	801035	Vernieuwen schakelkasten en implementatie Cordis besturing RWZI Waalwijk	Een groot deel van de schakelkasten op RWZI Waalwijk zijn aan het einde van de technische levensduur en dienen vervangen te worden. Daarnaast wordt direct het nieuwe besturingssysteem CORDIS toegepast. Een en ander volgens het besluit “Beleid procesautomatisering en procesinformatie Zuiveringsbeheer en Watersystemen”. De op RWZI Bath nieuw ontwikkelde standaard wordt hierbij toegepast.
	x	801034	Modificeren schuifafsluiters AWP systeem	In de afvalwaterpersleiding wordt er gebruik gemaakt van schuifafsluiters. Uit inspectie is gebleken dat de schuifafsluiters bovenmatige slijtage vertonen. Dit resulteert in een toenemend risico op de bedrijfsvoering van de afvalwaterpersleiding. Modificatie van de axiale overbrenging van de schuifafsluiters is noodzakelijk om met nominaal onderhoud, de bedrijfsvoering voor de komende 20 jaar te borgen.
Watersystemen		Thema: Gezond Water		We streven in West-Brabant naar een gezonde leefomgeving waarin gezond water een belangrijk onderdeel is.
	x	800650	Realiseren van Beekherstel Heilooop te Ossendrecht	De Heilooop ligt net ten noorden van Ossendrecht in N2000 gebied de Brabantse wal. De Brabantse wal is verdroogd. De Heilooop draagt in de huidige situatie bij aan deze verdroging. Het waterschap heeft een beekherstelopgave voor de Heilooop en wil daarmee water langer vasthouden in het gebied en de waterkwaliteit verbeteren. Met de grondeigenaren, waaronder Evides, is overeenstemming bereikt over de aard van de te nemen inrichtingsmaatregelen.
	x	800902	Realiseren Klimaatrobuuste bovenlopen Markdal stroomgebied Merkske	Het beekherstel binnen ‘t Merkske omvat kleinschalige maatregelen volgens het principe van ‘bouwen met natuur’, die gefaseerd zullen worden uitgevoerd. Het ‘bouwen met natuur’ concept maakt gebruik van natuurlijke processen en kenmerken om waterdoelen te realiseren, zoals het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit en biodiversiteit. In plaats van traditionele technische oplossingen, richt "bouwen met natuur" zich op het integreren van natuurlijke elementen zoals zandsuppletie en het inbrengen van houtpakketten in het beeksysteem. Deze aanpak kan kosteneffectiever zijn en beter aansluiten bij de natuurlijke dynamiek van het huidige watersysteem.
	x	801023	Verbetering watersysteem Capelsche Polder	Naar aanleiding van aanzienlijke wateroverlast in mei 2024 is dit project opgestart om snel knelpunten op te lossen in het watersysteem van de Capelsche Polder en de omgeving van recreatieplas Hof van Capelle. Enkele no-regret maatregelen zijn al genomen. Het ontwerp van maatregelen is met voorbereidingskrediet al opgestart. Snelle uitvoering is gewenst om herhaling wateroverlast te voorkomen.

Van onderstaande investering wordt algemeen bestuur gevraagd het bedrag aanvullend te autoriseren. Toelichting: Op basis van het mandaatbesluit bij de financiële verordening heeft het AB het DB gemandateerd om tot 120% van het bij de Begroting 2025 geautoriseerde bedrag aan investeringskrediet te verstrekken. Bij het opstellen van de verordening is ervoor gekozen om deze werkwijze te handhaven en overschrijdingen binnen de afgesproken marge achteraf aanvullend door het AB te laten autoriseren. Hiermee wordt de volgens de nieuwe wetgeving ‘acceptabele onrechtmatigheid’ rechtmatig gemaakt.

Watersystemen		Aanvullend te autoriseren: door het DB verstrekt uitvoeringskrediet > 100% en max. 120% van het geautoriseerde bedrag		
		800761	Renovatie en modificatie kleine kunstwerken 2025 - 2027	In het 4e kwartaal 2024 zijn de voorziene werkzaamheden nader gecalculeerd. Hieruit blijkt dat de te verwachten kosten groter zijn dan eerder ingeschat. Er is geen sprake van scope uitbreiding.